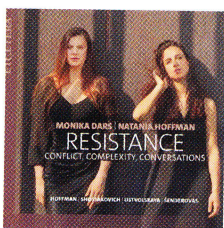

van Francesco Cavalli, Giovanni Legrenzi en Antonio Lotti, maar ook van minder bekende namen als Alessandro Grandi en Tarquinio Merula. De uitvoering door Bestion de Camboulas en zijn kleinschalige Ensemble Les Surprises – acht stemmen, acht instrumentalisten – is net als de opnameaudio doeltreffend, helder en slank. Maar het lukt ze ook om een groter, ruimtelijker geluid neer te zetten, zoals in Legrenzi's De profundis, waarmee ze effectief de sfeer oproepen van een muzikale viering in de imposante San Marcobasiliek.

MARNIX BILDERBEEK

DIVERSEN

Resistance (Conflict, Complexity, Conversations) – Hoffman, Sjostakovitsj, Oestvolkskaja, Šenderovas
Natania Hoffman (cello), Monika Dars (piano)

Et'cetera Records KTC 1801 • 59'

WAARDERING: 8

Resistance heet deze cd. Dus maak je borst maar nat. Geen muziek voor bij het haardvuur met een glas wijn. Galina Oestvolkskaja's Grand duet spant qua heftigheid de kroon. Verzadigd van dissonanten, straalt het vijfdelige stuk vooral woede en wanhoop uit. Celliste Natania Hoffman – telg uit een muzikale familie, haar vader is cellist Gary Hoffman – hapt bijna moordzuchtig in de snaren. En de Letse pianiste Monika Dars timmert er woest op los. Tot de lange finale, waarin we ook lyrische, eenzame en klaaglijke intermezzi horen. Allemaal met volle overgave gebracht. De laatste drie noten van de cello vormen ook het begin van de Four Miniatures van de Let Anatolijus Šenderovas van 20 jaar later. Lichter verteerbaar en veel minder pessimistisch dan het stuk van Oestvolkskaja. Met vleugjes

hupse lichte muziek. In Dmitri Sjostakovitsj' populaire Cellosonate uit 1934 treffen we hem in een relatief milde en lyrische bui. Waarschijnlijk broodnodig, om de Sovjetautoriteiten te vriend te houden, die hem een levensbedreigende schrobbering hadden gegeven na zijn opera Lady Macbeth uit het district Mtsensk. De cd opent met Zapyškys van Joel Hoffman (familie?), waarin hij een eerbetoon brengt aan componist Mordechai Gebirtig, die in 1942 door de Duitsers is doodgeschoten – dit stuk sprak mij het minst aan. Maar er wordt hier op hoog niveau gemusiceerd en het schijfje is zeldzaam mooi opgenomen.

THIJS BONGER

DIVERSEN

Slow – Beethoven, De Machaut, Scelci, De la Rue, Kurtág, Webern

Taurus Quartet

Et'cetera Records KTC 1752 • 1u09'

WAARDERING: 9

Slow, zo heet het jaarlijkse festival van Concertgebouw Brugge, waarbij de langzame muziek centraal staat. Het publiek kan in comfortabele stoelen even tot rust komen en stilstaan bij grote levensvragen, zo luidt de gedachte. Het Belgische Taurus Quartet kreeg in 2022 het verzoek een compleet programma te maken met langzame muziek, losjes gebaseerd op de ECM-cd Cantante e tranquillo van het Keller Quartet. Het Taurus Quartet nam, net als Keller, het prachtige Lento assai, cantante e tranquillo uit Beethovens Zestiende strijkkwartet als begin- en eindpunt en bouwde daartussen, met het Molto adagio uit Beethovens Achtste strijkkwartet en diens Cavatina uit Op. 130 als telegraafpalen onderweg, een geheel eigen discours. En net als bij het Keller

Quartet werkt het. De reis duikt via Beethoven de late middel-eeuwen in met het Kyrie uit Machauts Messe de Notre Dame om vervolgens met Giacinto Scelci de 20e eeuw te betreden. Ook György Kurtág, Pierre de la Rue en Anton Webern komen langs, maar het klinkt allemaal logisch, vanzelfsprekend en meeslepend. Wat vooral met het voortdurend intense spel van het Taurus Quartet te maken heeft, dat onder andere Scelci's Avec grande tendresse en Kurtágs Aus der Ferne tot schrijnende schoolbordkrijtjes verheft tussen noten van weldadige rust.

PAUL JANSSEN

DIVERSEN

Weitergeben, An Anthology of Swiss Music – Veress, Wildberger, Huber, Burkhard, Vogel, Holliger

Collegium Novum Zürich o.l.v.

Heinz Holliger

NEOS Music NEOS 12213-14 • 2u11' (2 cd's)

WAARDERING: 9

Igor Stravinsky noemde Maurice Ravel ooit een Zwitserse horlogemaker, en dat was niet als compliment bedoeld. Zwitserland staat voor technisch perfect, maar dodelijk saai. Denk aan de koekoeksklokken – net zo weinig opwindend als een zak bintjes. Kreeg Calvijn niet vooral in Zwitserland voet aan de grond? Al met al lijkt Zwitserland geen land waar de muzen graag vertoeven. Maar dat beeld moeten we bijstellen. Op de dubbel-cd Weitergeben presenteert Heinz Holliger een staalkaart aan moderne orkestmuziek uit Zwitserland. Daar zitten matige stukken tussen, maar ook composities die de potentie hebben een gooi naar de eeuwigheid te kunnen doen. Of ze dat bereiken, valt nog ten zeerste te bezien. Maar het begint met de stukken aandachtig te beluisteren.

Een goede start is *Erinnere dich an Golgatha* van Klaus Huber (1924-2017). Deze Zwitser was ooit een toonaangevende componist van de nieuwe muziek naast Pierre Boulez en Karlheinz Stockhausen, maar Hubers zoon verbleekte op den duur naast zijn veel radicalere collega's. Of luister eens naar *Orbis Tonorum* van Sándor Veress (1907-1992), een intrigerende en kleurrijke compositie uit 1986. Op de cd staat de relatie leraar-leerling centraal. Zo was Sándor Veress de leraar van Heinz Holliger. Om deze reden blijft een van de belangrijkste Zwitserse componisten, Frank Martin, hier ongespeeld. Hij verbleef namelijk in Nederland en had geen Zwitserse leerlingen.

ARNOUD HEERINGS